

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 20 березня 2022 р. № 326

ПОРЯДОК
визначення шкоди та збитків, завданих Україні
внаслідок збройної агресії Російської Федерації

1. Цей Порядок встановлює процедуру визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі — шкода та збитки).

2. Визначення шкоди та збитків здійснюється окремо за такими напрямками:

1) людські втрати та пов'язані з ними соціальні витрати — напрям, що включає всі людські втрати (смерть або каліцтво цивільних осіб), що виникли в результаті збройної агресії Російської Федерації, а також витрати, пов'язані з призначенням різних видів державної соціальної допомоги та наданням соціальних послуг.

Основні показники, які оцінюються:

кількість цивільних осіб, загиблих внаслідок збройної агресії Російської Федерації;

кількість цивільних осіб, які втратили місце проживання внаслідок збройної агресії Російської Федерації;

кількість цивільних осіб, які отримують пенсію у разі втрати годувальника за осіб, загиблих в результаті бойових дій;

кількість цивільних осіб з інвалідністю, у тому числі дітей з інвалідністю, які отримали інвалідність внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних в результаті бойових дій і пов'язаних із ними нещасних випадків, яким надаються соціальні гарантії та різні види державної соціальної допомоги;

кількість дітей, батьки або один з батьків яких загинули (загинув) у результаті збройної агресії Російської Федерації.

Визначення шкоди та обсягу соціальних виплат, які забезпечуються відповідно до законодавства, у грошовій формі здійснюється згідно з методикою, затвердженою наказом Мінсоцполітики, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Мінсоцполітики;

2) економічні втрати, пов'язані з людськими втратами, — напрям, що включає непрямі економічні втрати, пов'язані із зменшенням чисельності населення та відповідного зменшення економічних показників країни.

Основні показники, які оцінюються:

втрати валового внутрішнього продукту через загибель людей;

втрати валового внутрішнього продукту через інвалідність осіб, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Визначення шкоди та збитків у грошовій формі здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Мінекономіки, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Мінекономіки;

3) військові втрати — напрям, що включає людські та матеріальні військові втрати і витрати, пов'язані з бойовими діями.

Основні показники, які оцінюються:

людські втрати (загибель, смерть військовослужбовців Збройних Сил, інших складових сил оборони) під час участі в антитерористичній операції, заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;

витрати на виплату одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців під час участі в антитерористичній операції, заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;

матеріальні військові втрати та витрати, пов'язані з бойовими діями;

витрати на утилізацію пошкодженої техніки і боєприпасів;

витрати, пов'язані з розмінуванням зон бойових дій;

кошти, стягнуті з Міноборони та інших суб'єктів сектору безпеки і оборони на підставі рішень судів України, за втрати, завдані протиправними діями Російської Федерації у вигляді терористичних актів, диверсій.

Визначення шкоди та збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Міноборони, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди та обсягу збитків за наведеним напрямом є Міноборони;

4) втрати, пов'язані із забезпеченням публічної безпеки і порядку, боротьби із злочинністю, забезпеченням безпеки дорожнього руху, — напрям, що включає людські та матеріальні втрати і витрати

правоохоронних органів, пов'язані із забезпеченням публічної безпеки і порядку, боротьби із злочинністю, забезпеченням безпеки дорожнього руху.

Основні показники, які оцінюються:

людські втрати (загибель, смерть працівників правоохоронних органів, осіб рядового і начальницького складу) під час участі в антитерористичній операції, заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;

витрати на виплату одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності працівників правоохоронних органів, осіб рядового і начальницького складу під час участі в антитерористичній операції, заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;

матеріальні втрати правоохоронних органів, пов'язані із забезпеченням публічної безпеки і порядку, боротьби із злочинністю, забезпеченням безпеки дорожнього руху в районі здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;

витрати на утилізацію (списання) пошкодженої техніки та іншого майна.

Визначення шкоди та збитків в натуральній і грошовій формі здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом МВС, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є МВС;

5) втрати житлового фонду і об'єктів житлово — комунального господарства — напрям, що включає втрати житлового фонду і об'єктів житлово-комунального господарства, об'єкти незавершеного будівництва житлової нерухомості, дачних і садових будинків, фактичні витрати, здійснені для їх відновлення.

Основні показники, які оцінюються:

вартість зруйнованого та пошкодженого житла, яке потребує відновлення;

вартість зруйнованих та пошкоджених об'єктів житлово-комунального господарства, які потребують відновлення;

фактичні витрати, здійснені для відновлення пошкодженого житлового фонду і об'єктів житлово-комунального господарства;

фактичні витрати на здійснення грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної

ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації;

вартість зруйнованих та пошкоджених об'єктів малоповерхового житлового будівництва, у тому числі дачного та садибного типу, а також їх частини;

вартість зруйнованих та пошкоджених об'єктів незавершеного житлового будівництва.

Визначення шкоди та обсягу збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Мінрегіону, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальними за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є обласні, Київська міська державні адміністрації (на період воєнного стану – військові адміністрації);

б) втрати земельного фонду — напрям, що включає втрати земельного фонду, а також пов'язану з ними упущену вигоду.

Основні показники, які оцінюються:

фактичні витрати на рекультивацію земель, які були порушені внаслідок бойових дій, будівництва, облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій для облаштування державного кордону;

завдані збитки власникам (землекористувачам) земельних ділянок сільськогосподарського призначення;

витрати на відновлення меліоративних площ;

витрати на розмінування.

Визначення шкоди та збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Мінагрополітики, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальними за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є обласні, Київська міська державні адміністрації (на період воєнного стану – військові адміністрації);

7) втрати лісового фонду — напрям, що включає втрати лісонасаджень та пов'язані із ними витрати.

Основні показники, які оцінюються:

втрати лісогосподарського виробництва, спричинені обмеженням прав землекористувачів;

втрати лісочористувачів, заподіяні тимчасовим зайняттям земельних ділянок, встановленням обмежень щодо їх використання та неoderжанням доходів у зв'язку з тимчасовим невикористанням земельних ділянок.

Визначення шкоди та збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Міндовкілля, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Міндовкілля;

8) втрати надр — напрям, що включає втрати надр, заподіяні самовільним їх користуванням, а також екологічну шкоду, завдану навколишньому природному середовищу під час самовільного користування надрами.

Основні показники, які оцінюються:

обсяг самовільного, в тому числі незаконного, користування надрами;
екологічна шкода в результаті самовільного користування надрами.

Визначення розміру відшкодування збитків здійснюється відповідно до методик, затверджених наказами Міндовкілля, за погодженням із Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Міндовкілля;

9) втрати акваторії — напрям, що включає втрачену частину територіальних вод України в акваторії Чорного та внутрішніх вод України в акваторії Азовського морів.

Основні показники, які оцінюються:

упущена вигода в результаті втрати частини територіальних вод України в акваторії Чорного та внутрішніх вод України в акваторії Азовського морів;

екологічна шкода, завдана акваторії Чорного і Азовського морів в межах територіальних і внутрішніх вод України;

матеріальні втрати, завдані у зв'язку з відсутністю доступу держави Україна до розвідки та розробки природних ресурсів свого континентального шельфу.

Визначення шкоди та збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Міндовкілля, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Міндовкілля;

10) збитки, завдані природно-заповідному фонду, — напрям, що включає збитки, завдані територіям та об'єктам природно-заповідного фонду, та пов'язані із ними витрати.

Основний показник, який оцінюється:

збитки, завдані територіям та об'єктам природно-заповідного фонду внаслідок пошкодження чи знищення природних комплексів та об'єктів в їх межах.

Визначення шкоди та збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Міндовкілля за поданням Держекоінспекції.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Міндовкілля;

11) втрати інфраструктури транспорту, телекомунікаційної мережі і зв'язку — напрям, що включає зруйновані або пошкоджені автомобільні, залізничні шляхи, транспортні розв'язки, телекомунікаційні мережі та інші об'єкти транспортної інфраструктури.

Основні показники, які оцінюються:

протяжність втрачених, знищених або пошкоджених автомобільних доріг та їх складових;

протяжність втрачених, знищених або пошкоджених залізничних колій;

втрачені, знищені або пошкоджені об'єкти транспортної інфраструктури;

втрачені, знищені або пошкоджені об'єкти рухомого майна транспорту та телекомунікаційної мережі і зв'язку;

втрачені, знищені або пошкоджені об'єкти зв'язку, телекомунікаційні мережі.

Визначення шкоди та збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Мінінфраструктури, за погодженням з Мінцифри та Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Мінінфраструктури;

12) втрати енергетичної інфраструктури — напрям, що включає зруйновані газо-, нафтопроводи, лінії електропередачі, інші об'єкти енергетичної інфраструктури.

Основні показники, які оцінюються:

протяжність втрачених, знищених або пошкоджених газо-, нафтопроводів;

протяжність втрачених, знищених або пошкоджених ліній електропередачі;

вартість втрачених, знищених або пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури;

вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних станцій.

Визначення шкоди та збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Міненерго, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Міненерго;

13) втрати культурної спадщини — напрям, що включає втрати об'єктів культурної спадщини.

Основні показники, які оцінюються:

вартість шкоди, завданої пам'ятці культурної спадщини;

вартість шкоди, завданої незаконними археологічними дослідженнями;

моральна шкода, завдана у зв'язку з відсутністю доступу громадян держави до культурної спадщини України.

Визначення вартості моральної шкоди та шкоди, завданої незаконними археологічними дослідженнями, здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом МКІП, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальним за визначення шкоди за наведеним напрямом є МКІП;

14) економічні втрати підприємств — напрям включає втрати підприємств усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна, а також упущену вигоду від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності.

Основні показники, які оцінюються:

вартість втраченого, знищеного чи пошкодженого майна державних підприємств;

вартість втраченого, знищеного чи пошкодженого майна підприємств недержавної форми власності;

упущена вигода державних підприємств;

упущена вигода підприємств недержавної форми власності;

втрати державних підприємств від неоплачених товарів, робіт та послуг, наданих та спожитих на тимчасово окупованих територіях;

втрати підприємств недержавної форми власності від неоплачених товарів робіт та послуг, наданих та спожитих на тимчасово окупованих територіях.

Визначення шкоди та збитків підприємств здійснюється відповідно до методики, затвердженої спільним наказом Мінекономіки та Фонду державного майна, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальними за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є:

міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, які є уповноваженими органами управління, — в частині підприємств, що належать до сфери їх управління;

обласні, Київська міська державні адміністрації (на період воєнного стану — військові адміністрації), — в частині підприємств недержавної форми власності, які знаходяться на території відповідних областей та м. Києва;

15) втрати установ та організацій — напрям, що включає втрати установ та організацій усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна.

Основні показники, які оцінюються:

вартість втраченого, знищеного чи пошкодженого майна державних установ та організацій;

вартість втраченого, знищеного чи пошкодженого майна установ та організацій недержавної форми власності;

упущена вигода державних установ та організацій;

упущена вигода установ та організацій недержавної форми власності.

Визначення шкоди та збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої спільним наказом Мінекономіки та Фонду державного майна, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальними за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є:

міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, які є уповноваженими органами управління, — в частині установ та організацій, що належать до сфери їх управління;

обласні, Київська міська державні адміністрації (на період воєнного стану — військові адміністрації), — в частині установ та організацій недержавної форми власності, які знаходяться на території відповідних областей та м. Києва.

3. Переліки основних показників в межах кожного напрямку не є вичерпними і можуть бути доповнені у зазначених методиках.

4. До підготовки проектів зазначених методик та здійснення оцінки шкоди і втрат можуть залучатися представники неурядових організацій, незалежних інформаційно-аналітичних центрів та громадських організацій.
